

Opstap naar 'droombaan'

De familie Bosma van kaasboerderij Poldergenot heeft medewerkers in dienst met een afstand tot de arbeidsmarkt. Maar van het etiket 'zorgboerderij' wil Johan Bosma niets weten. "Met koeien melken en kaas maken verdienen we ons geld."

HENK TEN HAVE

In 1954 konden de opa en oma van Johan Bosma in Rutten in de Noordoostpolder een melkveebedrijf beginnen. Ze kwamen vanuit het Groningse Zuidhorn. Na het vroege overlijden van zijn opa kwam het bedrijf in handen van Johans ouders. Johan kwam in 2002 bij het bedrijf in, na zijn carrière als beroepsmilitair. "Ik miste het boerenleven", aldus Johan. Hij begon met het kaas maken op de boerderij. Tot 2014 molken Johan en zijn vader 60 koeien. Nu zijn dat er 240, mede door de overname van een melkveebedrijf in het Friese Sint Nicolaasga. Dat bedrijf wordt geleid door Johans vader en een medewerker. Ook op het bedrijf in Rutten is een vaste kracht in dienst voor de melkveehouderij. De buurman fokt het jongvee op. De veelal roodbonte koeien worden gemolken met melkrobots.

Nieuwe kaasmakerij

Alle melk van de 240 koeien (2,4 miljoen liter per jaar) wordt verwerkt tot kaas in de kaasmakerij in Rutten. De kaasmakerij is in februari uitgebreid en er staat nieuwe apparatuur van Scherjon, waaronder twee automatische wrongelbereiders, een automatische drainerbak en een CIP-installatie voor de reiniging. "We hebben ook geïnvesteerd in afvalwaterzuivering", vertelt Johan. "Voor de vernieuwing van het bedrijf kregen we investeringsubsidie vanuit het Europese plattelandsontwikkelingsprogramma POP3."

Tot 2015 regelde Johan de afzet van de kaas zelf. Maar toen kwam hij Jan Kos van Vandersterre tegen op de Vakbeurs Foodspecialiteiten, en het klikte. "Nu produceren we voor bijna honderd procent aan Vandersterre, een klein deel leveren we rechtstreeks aan horecagroothandel Hanos. Vandersterre is een sterke partner en ontzorgt ons, ik zou niet meer terug willen. De afzet is beter georganiseerd. Wij concentreren ons nu op de productie, waar we het sterkst in zijn."

De coronacrisis heeft ook de afzet van de kaas van de familie Bosma getroffen. Johan: "De coronacrisis veroorzaakte tijdelijk druk op het

productievolume, maar inmiddels zitten wij bijna weer op het oude niveau."

Betere wereld

Naast de kaasproductie concentreert de kaasboerderij in Rutten zich vijf dagen per week op het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, mensen die structuur en duidelijkheid nodig hebben. "Zij hebben bij ons een werkervaringsplek. Het is de bedoeling dat ze doorstromen naar regulier werk." Met de zorgtak wordt geen geld verdiend, zegt Johan, maar hij vertelt er met minstens zoveel enthousiasme over als over de koeien en kaasmakerij. Het begon in 2002 met Henk, een kennis van de familie Bosma, die een ongeluk kreeg, niet meer terug kon naar zijn oude werk en vier dagen per week op de kaasboerderij aan de slag ging. "We deden dat uit solidariteit en betrokkenheid. Ons geloof speelt daar ook in mee: we willen een steentje bijdragen aan een betere wereld en nemen de mensen zoals ze zijn."

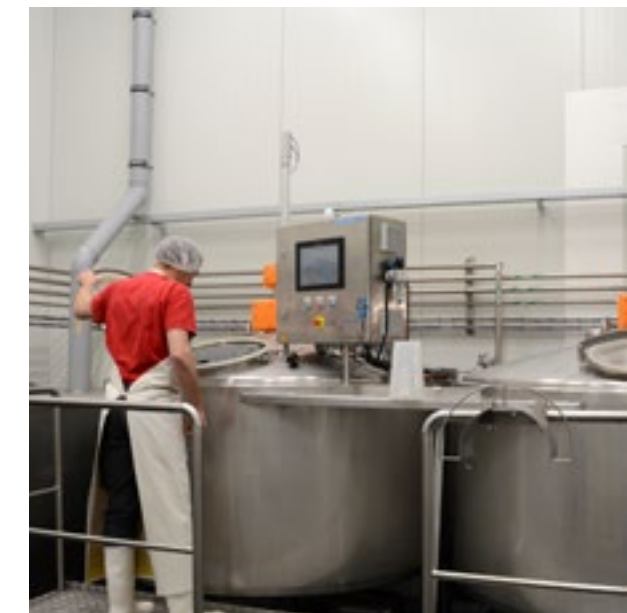
Met de komst van de kaasmakerij ontstond er meer werk en was er behoefte aan extra helpende handen. "Via het UWV en jobcoaches kregen we naast Henk meer mensen aan het werk. Inmiddels zijn het er rond de tien en komen ze via de gemeenten Fryske Marren en Noordoostpolder. We zijn tegenwoordig 'Buitengewoon werkgever' en krijgen loonkostensubsidie van de gemeente om het rendabel te houden."

Met de toename van extra mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt zocht Johan iemand die de buitengewone medewerkers de aandacht kan geven die ze nodig hebben. Dat werd Hans Douw, een zwager van Johan. Hans had al geruime tijd ervaring met het aansturen van mensen binnen een winkelorganisatie, maar nog niet met het werken met deze groep werknemers. "Dat hoeft ook niet", vindt Johan, "het gaat erom hoe je in elkaar zit. Hans heeft een luisterend oor voor de medewerkers en geeft ze een aai over de bol als ze die nodig hebben. Ik ben heel duidelijk en direct, geef

1 Johan Bosma (r.) en Hans Douw in de stal.

2 Johan bij de nieuwe automatische wrongelbereiders.

mensen weleens figuurlijk een schop onder de kont."

Johan wil in samenwerking met de gemeenten de zorg voor zijn werknemers verder professionaliseren om ze verder te kunnen helpen in het 'normale' leven. "Zelfstandig wonen en wat daarbij komt kijken, zoals wassen en boodschappen doen, is voor jou en mij misschien heel normaal, maar voor hen vaak niet. We willen eraantoe dat de medewerkers na verloop van tijd zelfstandiger worden en wellicht door kunnen stromen naar hun 'droombaan'." 🐄